

تعیین ارتباط کارسینوم های سلول سنگفرشی و سلول بازال پوست با عفونت سیتومگالو ویروس با استفاده از تکنیک ایمونوھیستوشیمی

دکتر بهناز دیبايانيا^{*}، دکتر مژگان مختاری^{**}، دکتر پروین رجبی^{***}

* دستیار پاتولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

** دانشیار پاتولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

*** استاد پاتولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۹/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۶/۱/۲۱

چکیده

سرطان سلول سنگفرشی پوست (SCC) قدرت تهاجم و متاستاز بالايی دارد. سلطان سلول بازال پوست (BCC) نيز شایع ترین نوع سرطان پوست است. اين بدخيимиها علاوه بر شيعه به نسبت بالا در افراد ميانسال و سالمند، شانس عود بالايی نيز دارند. در برخى از مطالعات، ارتباط اين تومورها با سیتومگالو ویروس (CMV) نشان داده شده است. هدف مطالعه حاضر، تعیین فراوانی عفونت CMV در کانسرهای پوستی بود.

در اين مطالعه مقطعی، ۶۰ بلوک پارافینی مربوط به اين ضایعات SCC و BCC و بلوکهای مربوط به حواسی سالم آنها جمع آوری گردید. سپس بلوکها بر شد و مراحل مربوط به رنگ آمیزی ایمونوھیستوشیمی (IHC) ویژه ویروس سایتومگال بر روی اسلامید تهیه شده از بلوکهای مزبور صورت گرفت؛ در مرحله آخر، اسلامیدها در کنار کتترل مثبت با میکروسکوپ نوری مشاهده گردیدند.

از ۳۰ مورد نمونه SCC، ۴ مورد (۱۳/۳٪) دارای CMV بودند و حاشیه سالم ضایعه در ۱ مورد از نمونه های CMV منفی نيز دارای آلدگی ویروسی بود. در ۳۰ مورد نمونه BCC، ۲ مورد (۶/۷٪) محتوى CMV بود و حاشیه سالم ضایعه در هیچ مورد از نمونه های آلد بود با CMV از نظر درگیری با ویروس مثبت نبود.

تفاوت معنی دار بين فراوانی ابتلاء به CMV در دو کانسر پوستی مذکور و عدم ابتلاء به آن یافت نشد. یافته های مطالعه حاضر ارتباط ویروس سایتومگال با سلطان های سلول سنگفرشی و سلول بازال پوست را تأیید نمی کند.

کارسینوم سلول سنگفرشی (SCC) و کارسینوم سلول بازال (BCC)، سیتومگالو ویروس (CMV)، ایمونو ھیستوشیمی (IHC)

مقدمه:

روش ها:

یافته ها:

نتیجه گیری:

وازنگان کلیدی:

تعداد صفحات:

تعداد جدول ها:

تعداد نمودار ها:

تعداد منابع:

آدرس نویسنده مسئول:

E-mail: beh.dibresident@yahoo.com

بهناز دیبايانيا، گروه آسيب شناسی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه

کاهش یابد، دوباره فعال می شود. انتقال CMV بسته به سن افراد مبتلا می تواند با ساز و کارهای متعددی صورت گیرد که سرایت از طریق جفت، ترشحات دهانه رحم در زمان تولد، بزاق، تماس جنسی و انتقال یاتروژنیک از آن جمله است. CMV می تواند هم از دسترس سیستم های دفاعی بدن مخفی شود و هم به طور فعال پاسخ های ایمنی را سرکوب کند.

بزرگ شدن سلول های آلوده را می توان از نظر بافت شناسی مشاهده کرد. در اعضای غددی سلول های اپی تیال پارانشیمی، در مغز نورون ها، در ریه ماکروفازهای آلوئولی، سلول های اپی تیال و آندوتیال و در کلیه، سلول های اپی تیال لوله ای و آندوتیال گلومرولی به این ویروس مبتلا می گردد. تقریباً در تمام اعضای مبتلا، CMV منتشر سبب نکروز کانوئی به همراه آماس می شود(۶-۹). بنابراین با توجه به فراوانی بالای این کانسرهای پوستی به ویژه در افراد میانسال و سالمند از یکسو و قدرت تهاجم و عود این تومورها، از سوی دیگر، در صورت وجود ارتباط بین بروز آنها و ابتلا به ویروس سایتمگال می توان راهکارهایی را جهت پیشگیری از بروز، جلوگیری از عود و نیز درمان این تومورها ارائه داد. روش ایمونوهیستوشیمی (IHC) روش مناسب و قابل دسترسی برای ارزیابی سلول های آلوده به CMV بوده و به علاوه از سرعت و حساسیت بالایی برای تشخیص برخوردار است.

روش ها

این مطالعه توصیفی - تحلیلی بر روی بلوک های پارافینی مربوط به کانسرهای سلول سنگفرشی و سلول بازال پوست و بلوک های حواشی سالم نمونه های فوق، موجود در بیمارستان های الزهرا (س) و کاشانی

سرطان سلول سنگفرشی پوست (SCC) یا کارسینوم اپیدرمومیت یک نئوپلاسم بد خیم منشأ گرفته از اپیدرم سطحی پوست است که بیشتر در نواحی در معرض نور خورشید و روی کراتوزهای اکتینیک موجود از قبل بروز می کند(۱-۲). افراد دارای پوست روشن با چشم اندازی بیشتر به این بیماری مبتلا می گردند(۳). در برخی مطالعات، همراهی ویروس سایتمگال (CMV) با SCC گزارش شده است. عفونت با این ویروس معمولاً باعث بروز پروتئین های مختلف در گیر در تنظیم سیکل سلول و آپوپتوز شده، سبب تغییر شکل سلولی می گردد(۴،۵).

کارسینوم سلول بازال (BCC) شایع ترین نوع کانسر پوستی است که بیشتر در نواحی در معرض آفتاب در ارتباط مستقیم با تعداد واحد های پیلو سبایسه موجود در پوست ناحیه رخ می دهد(۲) و همانند SCC در افراد دارای پوست روشن با چشم اندازی فراوانی بالاتری داشته و در بزرگ سالان بسیار شایع تر از کودکان است(۲-۳). همزمانی ضایعات متعدد BCC یا بروز متوالی آنها غیر شایع نیست و حدود ۴۰٪ بیمارانی که BCC داشته اند در طی ۱۰ سال پس از اولین ضایعه به یک یا تعدادی تومور BCC دیگر نیز دچار شده اند(۳).

در بین ویروس های خانواده هرپس، ویروسی که در مطالعات مختلف، بیش از سایر ویروس ها در ارتباط با بروز کارسینوم بازال مطرح شده است، CMV می باشد که به طور معمول به ژنوم سلول میزان وارد می شود و ورود آن در DNA در تغییر شکل بد خیمی از اهمیت زیادی برخوردار است(۴-۵). CMV گلبول های سفید خون را آلوده کرده، به صورت نهفته در آنها باقی می ماند و زمانی که ایمنی سلولی

- ۱۰- شستشو با آب مقطّر
- ۱۱- رنگ آمیزی زمینه با هماتوکسیلین
- ۱۲- mount coverslips (چسباندن لام بر روی لام رنگ آمیزی شده).

برای دستیابی به اطمینان بیشتر، رنگ آمیزی انجام شده را با نمونه کنترل که مربوط به کلیه افراد چهار رد پیوند و آلوهه به CMV بود، مقایسه نمودیم. سپس لام های آماده شده با استفاده از میکروسکوپ نوری تحت بررسی قرار گرفت و همه اطلاعات، ثبت و نتایج توسط نرم افزار SPSS, Inc. Chicago, IL (SPSS) پردازش گردید. برای مقایسه فراوانی آلوهگی با CMV از آزمون آماری مجذور کای استفاده شد و $p < 0.05$ از نظر آماری معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها

این مطالعه با بررسی ۶۰ نمونه از بلوک های پارافینی مربوط به کانسرهای SCC و BCC و بلوک های دارای حواشی سالم انجام شد. میانگین سنی بیماران مورد بررسی برابر با 64 ± 6 سال با حداقل ۹۸ سال و حداقدل ۳۵ سال محاسبه گردید.

در گروه SCC، سن ۳ نفر زیر ۵۰ سال (۱۰٪)، ۴ نفر بین ۵۰-۶۰ سال (۱۳٪)، ۸ نفر بین ۶۰-۷۰ سال (۲۶٪)، ۸ نفر بین ۷۰-۸۰ سال (۲۶٪) و ۷ نفر بالای ۸۰ سال (۲۳٪) بود.

در گروه BCC، سن ۶ نفر بین ۵۰-۶۰ سال (۲۰٪)، ۱۲ نفر بین ۶۰-۷۰ سال (۴۰٪)، ۱۰ نفر بین ۷۰-۸۰ سال (۳۳٪) و ۲ نفر بالای ۸۰ سال (۷٪) بود.

در گروه SCC، ۳ نمونه (۱۰٪) از ناحیه اندامها و

وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد. بلوک ها دارای اطلاعات کامل مربوط به سن، محل ضایعه و درجه بندی هیستوپاتولوژیک بیماری بودند. روش نمونه گیری به صورت آسان بود. در این مطالعه، همچنین بلوک های کارسینوم های سلول سنگفرشی و یا سلول بازال که دارای بلوک مربوط به حاشیه سالم هم بودند مورد مطالعه قرار گرفتند که از بلوک حاشیه سالم به عنوان شاهد استفاده شد. حجم نمونه با ضریب اطمینان ۹۵٪ و توان آزمون ۸۰٪ تعداد ۶۰ عدد محاسبه گردید؛ به این ترتیب تعداد کل بلوک ها مورد SCC و ۳۰ مورد BCC بود که همراه با بلوک های حواشی سالم در مجموع به ۱۲۰ بلوک رسید. Monoclonal mouse Anti- cytomegalovirus, clone cch2 IgG1 با زنجیره سبک کاپا و از محصولات Dakocytomation ساخت کشور آمریکا می باشد، مورد رنگ آمیزی اختصاصی ایمونوهیستوشیمی قرار گرفت. در این راستا، مراحل زیر به ترتیب بر روی لامها انجام گرفت:

- ۱- اضافه کردن چند قطره آب اکسیژن ۳٪ بر سطح لام حاوی بافت به مدت ۵ دقیقه
- ۲- شستشو با آب مقطّر
- ۳- اضافه کردن چند میکرولیتر آنتی بادی اولیه رقیق شده بر سطح لام به مدت ۱۰ دقیقه
- ۴- شستشو با بافر فسفات دارای pH معال ۷/۲
- ۵- اضافه کردن چند میکرولیتر آنتی بادی ثانویه (Biotiny lated link) به مدت ۱۰ دقیقه
- ۶- شستشو با بافر فسفات
- ۷- اضافه کردن استریپت آویدین کنثوگه با Horseradish peroxidase به مدت ۱۰ دقیقه
- ۸- شستشو با بافر فسفات
- ۹- اضافه کردن کروموزن دی آمینو بنزیدین به مدت ۵ دقیقه

بین گروههای سنی به دست نیامد.

جدول ۲. توزیع فراوانی ابتلا به CMV در کانسرهای پوستی
BCC و SCC به تفکیک گروههای سنی

BCC	SCC	گروههای سنی
.	.	<۵۰ سال
۱	۱	۵۰-۶۰ سال
۱	۲	۶۱-۷۰ سال
۱	۱	۷۱-۸۰ سال
.	.	>۸۰ سال

Fisher's exact test: value=۲/۲, df=۴, p value=.۰۶۸

همانگونه که در جدول ۲ نشان داده شده ، از نظر گرید هیستولوژیک در SCC، ۳ مورد از well differentiated CMV مثبت از نوع moderately differentiated و ۱ مورد از نوع well differentiated درگیری بود.

جدول ۳. توزیع فراوانی ابتلا به CMV در کانسر پوستی SCC با در نظر گرفتن گرید هیستولوژیک

CMV ⁻ n (%)	CMV ⁺ n (%)	گرید هیستولوژیک (SCC)
۲۴ (٪۹۲/۳)	۳ (٪۷۵)	Well differentiated
۲ (٪۷/۷)	۱ (٪۲۵)	Moderately differentiated

Fisher's exact test: value=۱/۱۵, df=۱, p value=.۰۳۶

در BCC نیز ۱ مورد از موارد مثبت از نوع nodular و ۱ مورد از نوع infiltrative بود (جدول ۳).

جدول ۴. توزیع فراوانی ابتلا به CMV در کانسر پوستی BCC با در نظر گرفتن گرید هیستولوژیک

CMV ⁻ n (%)	CMV ⁺ n (%)	گرید هیستولوژیک (BCC)
۲ (٪۷/۱۵)	.	Adenoid
۱ (٪۳/۵۷)	۱ (٪۵۰)	Infiltrative
۲۲ (٪۷۸/۵۸)	۱ (٪۵۰)	Nodular
۳ (٪۱۰/۷)	.	Pigmented

Fisher's exact test: value=۳/۹۴, df=۳, p value=.۰۲۶

بقیه موارد (٪۹۰) از سر و صورت تهیه شده بود. در گروه BCC، ۱ مورد از نمونه ها (٪۳/۳) از ناحیه اندامها و بقیه موارد (٪۹۶/۷) از سر و گردن تهیه شده بود. از نظر گرید هیستولوژیک ضایعات SCC موردن (٪۱۰) moderately differentiated و بقیه موارد (٪۹۰) well differentiated بود. ضایعات ۲ pigmented در ۳ مورد (٪۱۰) از نوع BCC موردن (٪۶/۶) از نوع adenoid، ۳ مورد (٪۱۰) از نوع nodular و در سایر موارد از نوع infiltrative موردن (٪۷۳/۳) بود. ویروس CMV در ۴ مورد از نمونه SCC (٪۱۳/۳) یافت شد و ۲۶ مورد (٪۸۶/۶) بدون درگیری بود. ۲ مورد از ۳۰ نمونه BCC (٪۶/۷) نیز درگیری با ویروس CMV را نشان داد و ۲۸ مورد (٪۹۳/۳) بدون درگیری بود.

جدول ۱. توزیع فراوانی ابتلا به CMV در کانسرهای پوستی BCC و SCC

CMV ⁻ n (%)	CMV ⁺ n (%)	
۲۶ (٪۸۶/۷)	۴ (٪۱۳/۳)	SCC
۲۸ (٪۹۳/۳)	۲ (٪۶/۷)	BCC

Fisher's exact test: value: .۰/۷۴ df=۱ p.value=.۰۳

همچنین با این ویروس، فراوانی CMV در SCC و BCC براساس گروههای سنی موربدبررسی قرار گرفت؛ این نتایج در جدول ۱ ارائه شده است و براساس آن در موارد SCC در گروه ۵۰-۶۰ سال ۱ مورد، در گروه ۶۰-۷۰ سال ۲ مورد و در گروه ۷۰-۸۰ سال ۱ مورد CMV مثبت دیده شد و در گروه زیر ۵۰ سال و بالای ۸۰ سال هیچ مورد مثبتی از CMV مشاهده نگردید. در موارد BCC نیز گروههای ۶۰-۷۰ سال و ۷۰-۸۰ سال هر کدام تنها یک مورد CMV مثبت دیده شد و در سایر گروههای سنی آلدگی مشاهده نگردید؛ هیچ تفاوت معنی داری

ویروس موتاسیون زا بوده و پیشرفت سیکل سلول (تقسیم و تکثیر سلولی)، رگسازی و تهاجم سلولی را کنترل می کنند (۶،۷).

به هر حال شواهد ویرولوژیک، اپیدمیولوژیک و مطالعات مولکولار که حضور DNA یا آنتیژنهای ویروس را در بافت های تومور ال اثبات کردند اند، نقش آن را در کانسر های خاصی مطرح نموده اند؛ به علاوه نشان داده شده که عفونت CMV بر روز پروتئین های مختلف در گیر در تنظیم سیکل سلولی و آپوپتوز را تعدیل کرده، پایه ای برای مطالعات اختصاصی ژن های ویروسی و نقشان در تغییر شکل سلولی مهیا می کند که از آن جمله می توان به تحقیقی که در سال ۲۰۰۲ میلادی بر روی کانسر های کولورکتال صورت گرفت و حضور و تأثیر سیتو مگالو ویروس را در سرطان زایی این ارگان به اثبات رساند اشاره کرد (۱۲).

در مطالعه ای در سال ۲۰۰۳ میلادی روی ۱۰۹ مورد کانسر غیر ملانومی پوست، ۲۴ مورد SCC و ۷۲ مورد BCC در ارتباط با CMV مورد بررسی BCC قرار گرفت. در این مطالعه، در ۲۷ مورد به دست آمد. در تمام ۳۵ مورد مثبت از لحاظ ویروس سایتو مگال، حواشی ضایعه فاقد در گیری ویرال بود. در مطالعه مذبور عفونت CMV هیچ ارتباط با ارزشی با گرید هیستولوژیک، سن و محل ضایعه نداشت (۱۴). بنابراین طبق نتایج مطالعه مذبور، ارتباط بین این تومورها و CMV مطرح گردید.

ولی در مطالعه موجود، بررسی کلی ۶۰ نمونه کانسر پوستی آشکار می نماید که با توجه به عدم وجود ارتباط معنی دار بین ویروس سیتو مگال و SCC

به طور کلی تفاوت معنی داری بین گرید هیستولوژیک و فراوانی وجود CMV در ضایعه SCC و BCC به دست نیامد. هر ۴ مورد ضایعه مثبت SCC در سر و گردن و هر ۲ مورد ضایعه CMV مثبت BCC در صورت مشاهده گردید که تفاوت معنی داری از نظر محل ضایعه و مثبت شدن CMV در ضایعه به دست نیامد. از نظر وجود CMV در حواشی سالم ضایعه تنها در ۱ مورد از نمونه های SCC نتیجه مثبت گزارش گردید که از نوع well differentiated و مربوط به ضایعه موجود در اندام بود.

بحث

BCC و SCC پوست از تومورهایی هستند که در اکثر موارد در رابطه با عوامل محیطی می باشند؛ در بین این عوامل نور خورشید در درجه اول اهمیت است (۱۱، ۱۰، ۱۲). از میان عوامل محیطی در محدودی از مطالعات به نقش CMV اشاره شده است که با ورود آن به ژنوم سلول میزبان سبب تغییر شکل بدخیمی شده و تزايد بی رویه سلول های آلوده را در حد ایجاد تومور تحریک می کند (۱۸، ۱۶).

تحقیق در سال ۱۹۹۷ در آمریکا تأثیرات پروتئین های IE₁ و IE₂ ویروس سیتو مگال بر روی تغییر شکل بدخیم سلولها را مورد بررسی قرار داد و این نتیجه حاصل شد که عفونت CMV با ظرفیت موتازنیک اثبات شده اش می تواند در نایابداری ژنومیک دخیل باشد و سبب از تنظیم خارج شدن ژن های مربوط به سیکل سلول گردد (۸). در دو مطالعه دیگر که در سال های ۱۹۹۶ و ۱۹۹۹ جهت بررسی اثرات CMV بر روی سیکل سلولی و سرطان زایی آن صورت گرفت نیز اثبات گردید که پروتئین های سیتو مگالو

روی مدل های بیولوژیک لازم هستند تا بتوانند وجود ارتباط مزبور را به طریق دیگری اثبات نمایند.

نتیجه گیری: یافته های مطالعه حاضر، تفاوت معنی داری در فراوانی CMV در ضایعات SCC و BCC پوست نشان نداد و وجود ارتباط بین آنودگی با CMV و ابتلا به این کانسرهای پوستی را تأیید نکرد.

و BCC پوست، می توان به این نتیجه رسید که در منطقه اقلیمی ما نقش این ویروس به عنوان یک عامل تومورزا به اندازه کشورهایی که مطالعات مذکور در آنها صورت گرفته مطرح نمی باشد و استفاده از درمان آنتی بایرال جهت جلوگیری از پیشرفت و عود و تهاجم این کانسر ارزشمند نیست. بنابراین بهتر است در سایر زمینه های مرتبط با این کانسرها و علل احتمالی دیگر وقت صرف نمود یا مطالعات بیشتری بر

منابع

- Burns T, Breathnach S, Cox N, Griffiths CE. Rook's Text book of Dermatology. 7th ed. London: Block well LTD; 2006.p.19-36,
- Rosai J. Rozai and Ackerman's surgical pathology. 9th ed. st-louis: Mosby; 2004. vol 1 p.133-9.
- Elder DE, Elenitsas R, Johnson BL, Murphy GF. Lever's Histopathology of the skin.9th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2004.p. 830-49.
- Zafiropoulos A, Tsentelierou E, Billiri K, Spandidos DA. Human herpes viruses in non-melanoma skin cancers. Cancer Lett 2003; 198(1):77-81.
- Gloster HM, Jr, Brodland DG. The epidemiology of skin cancer. Dermatol Surg 1996; 22(3):217-26.
- Doniger J, Muralidhar S, Rosenthal LJ. Human cytomegalovirus and human herpesvirus 6 genes that transform and transactivate. Clin Microbiol Rev 1999; 12(3):367-82.
- Cinatl J, Jr., Cinatl J, Vogel JU, Rabenau H, Kornhuber B, Doerr HW. Modulatory effects of human cytomegalovirus infection on malignant properties of cancer cells. Intervirology 1996; 39(4):259-69.
- Shen Y, Zhu H, Shenk T. Human cytomegalovirus IE1 and IE2 proteins are mutagenic and mediate "hit-and-run" oncogenic transformation in cooperation with the adenovirus E1A proteins. Proc Natl Acad Sci U S A 1997; 94(7):3341-5.
- Kumar V, Fausto N, Abbas A. Robbins & Cotran pathologic basis of disease. 7th ed. Saunders; 2004: 366-8.
- Aszterbaum M, Beech J, Epstein EH Jr. Ultraviolet radiation mutagenesis of hedgehog pathway genes in basal cell carcinomas. J Investig Dermatol Symp Proc 1999;4(1):41-5.
- de Gruyl FR, van Kranen HJ, Mullenders LH. UV-induced DNA damage, repair, mutations and oncogenic pathways in skin cancer. J Photochem Photobiol B 2001;63(1-3):19-27.
- Harkins L, Volk AL, Samanta M, Mikolaenko I, Britt WJ, Bland KI, et al. Specific localisation of human cytomegalovirus nucleic acids and proteins in human colorectal cancer. Lancet 2002;360(9345):1557-63.

Original Article**Journal of Isfahan Medical School
Vol 25, No 84, Spring 2007**

Received: 6.12.2006

Accepted: 10.4.2007

Evaluation of Relationship between Cytomegalovirus Infection and Skin Squamous Cell Carcinoma and Basal Cell Carcinoma by Using IHC Technique

Dibaienia B MD*, Mokhtari M MD**, Rajabi P MD***

* Assistant of Pathology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan

** Associate Professor of Pathology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan

*** Professor of Pathology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan

Background:

Skin squamous cell carcinoma (SCC) has high potency for aggression and metastasis; Basal cell carcinoma (BCC) is the most common form of skin cancers. These tumors are highly prevalent in middle-aged and old persons and have a high recurrence risk. Few studies showed the relationship between these tumors and cytomegalovirus (CMV). The objective of this study was to assess the prevalence of CMV infection in these skin cancers.

Methods:

In this cross-sectional study, 60 paraffin embedded tissues including 30 SCC and 30 BCC blocks with non-involved margins were collected. Then slides were prepared by cytomegalovirus specified immunohistochemical staining. They were compared with positive control case under light microscope.

Findings:

From 30 SCC cases, 4 cases (13.3%) and 1 margin from non-involved cases were positive for CMV. From 30 BCC cases, 2 cases (6.7%) ,but no margin, were positive for CMV. There was no statistically significant difference in the prevalence of CMV infection according to histological grade, age, site of lesion or margins.

Conclusion:

The findings of this study do not support the association of CMV infection with SCC and BCC.

Key words:

Squamous cell carcinoma, basal cell carcinoma, cytomegalovirus, immunohistochemistry

Page count:

7

Tables:

3

Figures:

0

References:

8

Address of Correspondence:

Behnaz Dibaienia MD, Alzahra hospital, Isfahan, Iran
E-mail: beh.dibresident@yahoo.com